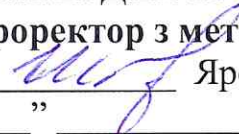

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО
“ ___ ” _____ 2024 р.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань:	24 Сфера обслуговування
Спеціальність:	242 Туризм і рекреація
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	«Економіка та організація туристичної діяльності»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2024**

РОЗРОБНИК:
ст.викл. кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи

Людмила ЖИРАК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи
протокол №1 від 26 серпня 2024 р.
в. о. завідувача кафедри

Христина ТЕРЛЕЦЬКА

УЗГОДЖЕНО:

в. о. гаранта ОПП

Христина ТЕРЛЕЦЬКА

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол №__ від _____ 2024 р.

е-mail	liudmyla.zhyrak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	Організація екскурсійної діяльності

ВСТУП

Мета і завдання навчальної дисципліни «Організація екскурсійної діяльності» передбачає вивчення основних понять і специфіки екскурсійної діяльності, здобуття теоретичних знань та формування практичних навичок зі створення та проведення екскурсій, а також якісна підготовка фахівця екскурсійного супроводу.

Завдання дисципліни:

- вивчення специфіки екскурсійної діяльності;
- ознайомлення з особливостями роботи екскурсовода;
- володіння прийомами проведення екскурсії;
- вивчення специфіки створення та проведення екскурсій.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

1. основні визначення екскурсійної діяльності;
2. класифікацію екскурсій;
3. законодавчі акти, які регламентують надання екскурсійних послуг;
4. технологію створення екскурсій;
5. методику оформлення технологічної документації екскурсії;
6. прийоми проведення екскурсій;
7. професійну майстерність екскурсовода;
8. психологію роботи з екскурсантами;
9. специфіку надання екскурсійних послуг для різних груп населення;
10. екскурсійний потенціал обраної території.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти:**

1. використовувати теоретичні знання з основ екскурсійної діяльності;
2. використовувати прийоми проведення екскурсій;
3. володіти практичними навичками ведення екскурсії;
4. володіти мистецтвом публічних виступів;
5. виокремлювати найбільш привабливі екскурсійні об'єкти для туриста;
6. працювати з різними категоріями екскурсантів.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП “Туризм та рекреація” (2024/2025)).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
<p>К 15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності</p> <p>К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>К 20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)</p>	<p>ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.</p> <p>ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.</p> <p>ПР09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3		
Семестр	6		
Кількість кредитів ЄКТС	6		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	30 (в годинах)	(в годинах)
	семінари	30 (в годинах)	(в годинах)
Самостійна робота		90 (в годинах)	(в годинах)
Форма підсумкового контролю	Екзамен – 6 (в годинах)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Географія туризму	Організація сільського зеленого туризму
Туристичне краєзнавство	Організація еногастротуризму
Технологія туристичної діяльності	Організація анімаційних послуг

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Теорія екскурсійної справи (2 год.)

Предмет, об'єкт, мета і завдання курсу «Організація екскурсійної діяльності»
Сутність екскурсійної діяльності. Поняття «екскурсія», класифікація екскурсій.
Специфіка оглядових і тематичних екскурсій. Функції, принципи та завдання екскурсій

Питання для самостійного вивчення: історія екскурсійної справи. Сучасний стан екскурсійної діяльності на ринку туристичних послуг місцевого рівня (1,2,3,4).

Тема 2. Технологія створення екскурсій (4 год.)

Етапи підготовки та розробки екскурсії. Підбір екскурсійних об'єктів.
Індивідуальний та контрольний текст екскурсовода. Портфель екскурсовода
Технологічна документація екскурсії

Питання для самостійного вивчення: основні критерії оцінки екскурсії.
Рецензування методичної документації екскурсії. Прийом та оцінка розробленої екскурсії (1,2,3,4).

Тема 3. Техніка проведення екскурсій (2 год.)

Вимоги до техніки ведення екскурсії. Знайомство з групою, пересування екскурсантів. Техніка використання «портфеля екскурсовода»

Питання для самостійного вивчення: техніка пішохідних екскурсій. Техніка автобусних екскурсій. Технологічна карта екскурсії (1,2,3,4).

Тема 4. Методичні прийоми проведення екскурсій (4 год.)

Прийоми показу в екскурсії. Прийоми розповіді в екскурсії.

Питання для самостійного вивчення: техніка і співвідношення використання прийомів показу і розповіді в екскурсії (1,2,3,4) .

Тема 5. Професійна майстерність екскурсовода (2 год.)

Особистість екскурсовода, його права й обов'язки. Складники професійної майстерності екскурсовода. Вербальна та невербальна комунікація екскурсовода. Ораторське мистецтво екскурсовода.

Питання для самостійного вивчення: порівняльний аналіз «Гід-екскурсовод-аніматор». Анімаційна діяльність в туризмі». Акторська майстерність екскурсовода (1,2,3,4,5,21).

Тема 6. Психологічні особливості роботи екскурсовода (2 год.)

Психологія екскурсантів. Типи особистості. Вирішення конфліктних ситуацій.

Психологія роботи з екскурсантами.

Питання для самостійного вивчення: психологічні особливості роботи з екскурсантами. Конфлікт та способи його вирішення. Доповідь на тему: «Про що не говорять на екскурсії» (3,4,5,21).

Тема 7. Робота екскурсовода з різними групами екскурсантів (2 год.)

Особливості проведення дитячих екскурсій. Особливості екскурсій виїзного характеру. Специфіка екскурсій для іноземних туристів. Особливості проведення тематичних екскурсій. Специфіка туристичного супроводу.

Питання для самостійного вивчення: доповідь на тему: «Дитячі ігри під час екскурсії». Рухова активність під час екскурсій. Робота з різновіковими туристами (1,3,4,21).

Тема 8. Кругозір екскурсовода в професійній діяльності (4 год.)

Архітектурні стилі та їх використання в екскурсійній діяльності. Народне мистецтво та музеї як складники екскурсійних програм. Національна кухня як елемент екскурсійних програм.

Питання для самостійного вивчення: доповідь на тему: «Кухня Закарпаття», «Кухня Буковини», «Кухня Галичини», «Народні промисли Карпат», «Фестивальне життя Карпатського краю» (6, 11, 12-20).

Тема 9. Проведення оглядової екскурсії по місту (4 год.)

Історія міста. Екскурсійні об'єкти міста. Музеї й пам'ятники міста. Обхід екскурсійного маршруту. «Проблемні» ситуації під час екскурсій.

Питання для самостійного вивчення: хронологія розвитку міста. Заклади розміщення і харчування міста. Індустрія розваг. Туристичні фірми міста, пропозиція екскурсійних програм. Туристичний імідж міста, бренд, сувенірна продукція. Економіка міста (7-10,16,20).

Тема 10. Основи організації екскурсійних виїзних програм на прикладі областей Карпатського району (4 год.)

Екскурсійні об'єкти Івано-Франківської, Закарпатської, Львівської, Чернівецької областей. Підбір екскурсійних об'єктів на маршруті, логістика.

Формування екскурсійних програм. Контрольний текст екскурсовода під час виїзних екскурсій.

Питання для самостійного вивчення: екскурсійні програми в Закарпаття. Екскурсійні програми в Буковину. Екскурсійні програми на Львівщину. Екскурсійні програми на Івано-Франківщину (6, 12-21).

Зміст семінарських занять

Тема 2. Технологія створення екскурсій

Заняття 1. Розробка екскурсії (2 год.)

1. Техніка формування портфелю екскурсовода.
2. Формування контрольного тексту екскурсовода.
3. Формування індивідуального тексту екскурсовода.

Тема 3. Техніка проведення екскурсій

Заняття 2. Техніка проведення екскурсії (4 год.)

1. Дотримання елементів ритуалу під час ведення екскурсії.
2. Робота з мікрофоном та портфелем екскурсовода.
3. Складові елементи успішної екскурсії.

Тема 4. Методичні прийоми проведення екскурсій

Заняття 3. Техніка використання прийомів показу і розповіді в екскурсії (4 год.)

1. Техніка використання прийомів показу в екскурсії (прийоми: локалізації подій, меморіальної дошки, абстрагування, зорової реконструкції).
2. Техніка використання прийомів розповіді в екскурсії (прийоми: характеристики, репортажу, посилення на очевидців, довідки).

Тема 5. Професійна майстерність екскурсовода

Заняття 4. Мова тіла екскурсовода (4 год.)

1. Вербальна та невербальна комунікація в роботі екскурсовода.
2. Жести, міміка в роботі екскурсовода.
3. Невербальні прийоми ведення екскурсії.
4. Ораторське мистецтво. Акторська майстерність. Елементи анімації в роботі екскурсовода.

Тема 6. Психологічні особливості роботи екскурсовода

Заняття 5. Психологія роботи з екскурсантами (4 год.)

1. Психологічні типи екскурсантів.
2. Конфліктні ситуації та способи їх уникнення.
3. Ділова гра «Втримай увагу аудиторії».

Тема 7. Робота екскурсовода з різними групами екскурсантів

Заняття 6. Шляхова інформація та специфіка її подання для різних груп екскурсантів (2 год.)

1. Специфіка роботи екскурсовода з іноземними екскурсантами. Подача інформації для іноземних гостей.
2. Трансферна інформація.
3. Робоча екскурсовода з дитячими групами.

Тема 8. Кругозір екскурсовода в професійній діяльності

Заняття 7. Етнографічні особливості Прикарпаття (2 год.)

1. Розробка презентації з врахуванням етнографічних особливостей Прикарпаття (етнографічне районування, народне мистецтво, регіональні особливості місцевої кухні, фестивалі життя).

Тема 9. Проведення оглядової екскурсії по місту

Заняття 8. Проведення оглядової екскурсії студентами «Від Станиславова до Івано-Франківська» (4 год.)

1. Специфіка проведення оглядової екскурсії по місту (Івано-Франківськ). Історія міста.
2. Архітектурні пам'ятки міста. Легенди.
3. Економічно-ділове життя міста.

Тема 10. Основи організації екскурсійних виїзних програм на прикладі областей Карпатського району

Заняття 9. Шляхова інформація та специфіка її подання для різних груп екскурсантів (4 год.)

Формування контрольного тексту екскурсовода при організації виїзних екскурсій. Формування контрольного тексту екскурсії по одній з областей Карпатського регіону на вибір студента.

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Організація екскурсійної діяльності»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	90	174
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	20

Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	20
Підготовка звітів з практичних робіт	10	14
Підготовка до поточного контролю	10	20
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	40	100

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:¹

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

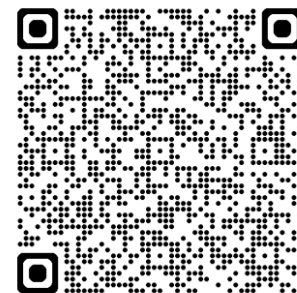
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).² “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

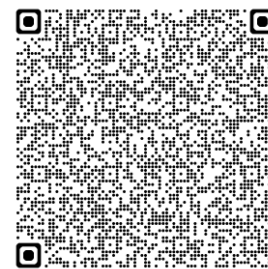
6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).³

Під час вивчення навчальної дисципліни “Організація екскурсійної діяльності” студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перераховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі 24 «Сфера обслуговування».

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
<p>ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.</p> <p>ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.</p> <p>ПР09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг</p>	<p>Словесні методи (лекція, розповідь пояснення);</p> <p>наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи);</p> <p>інтерактивні методи (дискусія, мозковий</p>	<p>диференційований екзамен</p>

на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.	штурм, робота в команді (групах))	
--	-----------------------------------	--

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
-----------------------	--

«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права

перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Карпюк З. К., Цвид-Ендрю Н. В. Екскурсознавство і музеєзнавство: метод. рекомендації для практичних робіт із курсу. Луцьк: ВежаДрук, 2017. 48 с.
2. Кіптенко В. К., Малиновська О. Ю. Організація екскурсійних послуг: підручник. Херсон: Олді-Плюс, 2018. 516 с.
3. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: навч.-метод. посіб. Чернівці: ЧНУ, 2016. 144 с.
4. Нездоймінов С. Г. Організація екскурсійних послуг: навч.-метод. посіб. Одеса: Астропринт, 2011. 216 с.
5. Організація екскурсійної діяльності: навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Л. А. Слатвінська. Умань: Візаві, 2022. 205 с.
6. Поколотна М. М. Організація екскурсійної діяльності: підручник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 180 с.
7. Психологія туризму: навч. посібн. Дніпропетровськ: Дніпропетровський гуманітарний університет, 2015. 194 с.
8. Туристичне намисто України. Атлас / ДНВП "Картографія", Укргеодезкартографія. Київ: ДНВП "Картографія", 2011. 136 с.

Додаткова література

9. Жирак Л. М. Івано-Франківськ екскурсійний. *Туризм XXI століття: глобальні виклики та цивілізаційні цінності*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Пряшів, 10–11 квіт. 2019 р.). Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. С.69-72. URL: <https://knute.edu.ua/file/MjIxNw==/fb98ed3d77f36d1f83d300a7243ccbe4.pdf> (дата звернення: 25.08.2024).
10. Жирак Л. М. Проблеми розвитку екскурсійної діяльності в Івано-Франківську. *Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки*: матеріали IV Всеукраїнського науково-практичного симпозиуму (м. Івано-Франківськ, 15 травня 2020 року). Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2020. С.105-109. URL: https://ukd.edu.ua/sites/default/files/2020-05/ACFrOgBot5LSMLoGVcwQG-tTobvnnDh4-2f70WqVpHiTr02iA_1aBCT6TXLmGzIzUJ7oKnN59NHrnr8wCM8h42Q9wsEsBUK9AMmN5h-IGu8Y1PgQkbageycP56BfdVM%3D.pdf (дата звернення: 25.08.2024).
11. Жирак Л. М. Івано-Франківськ – туристичний бренд Прикарпаття. *Причорноморські економічні студії: наук. журнал*. Одеса, 2020. №51. С.144-149. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/51_2020/25.pdf (дата звернення: 25.08.2024).
12. Івано-Франківськ = Ivano-Frankivsk: безальтернат. мистец. путівник / упоряд. М. Джичка; тексти: Н. Голомідова та ін.. Івано-Франківськ: Молодіж. Мистец. Формация «Форумс». 2015. 207 с.

13. Кобилюк В. Західна Україна. Відпочивай активно! Текст: екстрим, мандрівки, відпочинок : путівник / відп. ред. О. Ю. Каширіна. 2-ге вид., випр., переробл. Харків: АССА. 2018. 223 с.

Електронні інформаційні ресурси

14. Буковина інфо. URL: <https://www.buktour.icu/> (дата звернення: 23.08.2024).

15. Вітаємо на Закарпатті. URL: <https://zaktour.gov.ua/> (дата звернення 22.08.2024).

16. Дарія Цвек. Найвидатніша господиня України. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Y152qRjzUM> (дата звернення: 23.08.2024).

17. Закарпаття. URL: <https://guide.karpaty.ua/uk/locations/zakarpattya> (дата звернення: 22.08.2024).

18. Івано-Франківщина туристична. URL: <https://iftourism.com/pro-ivano-frankivsku-oblast> (дата звернення: 29.08.2024).

19. ІВАНО ФРАНКІВСЬК – область, яку варто відвідати. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=5ItjprabDY> (дата звернення: 25.08.2024).

20. Карпатська спадщина. URL: <http://carpathian-heritage.org.ua/ua/> (дата звернення: 23.08.2024).

21. Клуб Галицької кухні. URL: http://www.gcc.in.ua/uk/library/galycky_i_smakopys/ (дата звернення: 26.08.2024).

22. Мандруй своє. Івано-Франківськ. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3aXdCTjinQ0> (дата звернення: 22.08.2024).

23. Львів відкритий для світу. URL: <https://lviv.travel/> (дата звернення: 22.08.2024).

24. Be a Better Guide. URL: <https://www.beabetterguide.com/about/> (дата звернення 23.08.2024).